Pelbartus de Themeswar: Sermones Pomerii de tempore
Hagenau: Heinrich Gran, for Johannes Rynman, 27 July 1498 Seite 482

Dominica. IIII. post Penthe.

fantasia ponit᷑ in medio cellule medie ce-
rebri tanq̃ centrum inter imaginatiuã ꝛ
memoratiuã ſm ꝙ dicͣ Aureolus vbi ſu-
pra. ꝛ ſic fantaſia ē ſub ꝟtice. Papias aũt
dicit ꝙ fantaſia eſt alicuiꝰ corꝑis imago
viſa vl' ſpecies ꝛ cogitatio in aĩo figura
ta vtputa patris ſpecies quē vidimus.

¶ Quinto denicꝫ vis memoratiua ponit᷑
in poſteriori ꝑte cerebri. Hec habet recor
dari q̃ apꝑheſa ſunt ꝑ extimatõez: fanta
ſiam vl' cogitatõem. Hec ſufficiãt. Et pa
tet ex iſtis nobilis opatio aïe. Hoc nob
circa iſta dicta ꝓuidendũ eſt ne intromit
tamus diabolũ in iſtas aïe domꝰ iternas
ꝑ pcti delectatõem ne aĩa occidat᷑. ſed po
tius ſuſcipiamꝰ xp̃m paſſum in imagina
tiuã ꝛ cogitatiuã fantaſiam ꝛ memoriaꝫ
vt ſic viuificet᷑ anĩa. ꝛ ¶ Circa terciũ
ꝺ deiformi claritate Notandũ eſt ꝙ ſicut
ſacra ſcriptura teſtat᷑: aĩa rõnalis illuſtra
ta eſt deifica vel deformi claritate qꝺ val
de gaudioſum hoi foret dũ hoc recogno
ſceret ꝛ videre poſſet. nã et in celo cũ vide
rimꝰ: gaudium maximũ de tali claritate
diuinali in aĩa exñte habebimꝰ. Vñ hoc
deſignãs p̃s. dicit. Signatũ eſt ſuꝑ nos
lumen vultꝰ tui dñe dediſti (.ſ.ĝ) leticiã in
corde meo. Ecce tria dicit. Prio ꝙ ſigna-
tũ eſt. ſ. ſignũ diuĩe imagis ſuꝑ nos. ħ eſt
in ſuꝑiori ꝑte aïe: hoc eſt in rõnali mente
ſicut in ſigillo habet᷑ regis imago. ſic i. ꝑ-
poſito. Scꝺo dicit ꝙ hoc ſignũ eſt lumen
vultꝰ dei. i. claritatꝫ diuine. Et ſm Lyrã
ac alios doctores ꝑ lumē vultus dei intel
ligit᷑ clara cognitio dei. qꝛ ſicut ꝑ vultum
hõ cognoſcit᷑: ſic deꝰ ꝑ claritatem ſapīe co
gnoſcit᷑. ꝛ hec claritas cognitiõis dei dꝛ ſi
gnata in aĩa. qꝛ in ea eſt lumē intellectus
naturalis q̊ hõ cognoſcit ꝛ amat vl' aptꝰ
eſt ꝯgnoſcere ꝛ amare deũ ꝛ eterna. ꝛ hoc
lumē eſt q̃dam impꝛeſſio diuini vultꝰ. i. di-
uine imaginis ꝛ ſil̃itudinis in cognoſcē-
do. qꝛ ſicut deꝰ cognoſcit ſe ꝛ amat. ſic aĩa
capax eſt dei ꝑ cognitõem ꝛ amorē. Ter
cio dicͣ p̃s. dediſti leticiaꝫ ꝛc̃. q̃i di. de hoc
mĺtũ debeo letari ꝛ gr̃as deo agere ac ip
ſum laudare ꝙ tali honore me dilexit ꝛc̃.

¶ Sed hic de predicta claritate deiformi
in anĩa ¶ A A ¶ Queſtio occurrit Quõ
hõ poſſit efficere vt aĩa ſua fulgeat clarꝰ
deiformi claritate ꝛ pulcritudīe. Ad qꝺ
rñdet᷑ ſm Arіſ. ſuꝑ epiſtola Heb. alioſcꝫ
doc. ꝙ tale exēplũ ſil̃itudis ponit᷑. Vide-
mus em̃ ꝙ pictor in pictura ꝑmo deſigt
imaginē cũ attramēto vel plũbo in tabu
la. ꝛ tũc pictura illa eſt q̃ſi vmbra. poſtea
ſecũdo colores ſupponit ꝛ tũc imago effi
cit᷑. tercio deinde faciē imagis ad ſil̃itudi
nē alicuiꝰ hois illuminat. et ſic fit imago
ꝛ ſil̃itudo illius hois. Sic in hoie ꝑmo ī
aĩa eſt a deo deſignata ſua imago q̃ſi i ta
bula: i creatõe aïe. ſed nõdũ eſt ibi adhuc
aliq̃ſ color pulcritudis ꝟtutis. qꝛ vt ph̃s
li. de aĩa dicit Anĩa eſt tanq̃ tabula raſa
in ꝑncipio creatõis apta depingi. Vñ vt
claritas deiformis fulgeat in anĩa: debet
hõ apponere colores diuerſaꝝ virtutũ et
ſic poſtea illũinat᷑ claritate deiformi a ꝺo
ꝑ gr̃am inhabitãte ipam aĩam ꝛ trãſfor-
mãte in ſeipſam. ſicut ignis ferrũ trãſfor-
mat in ſe. ¶ Primo ĝ ad hoc req̃rit᷑ ꝯgnitõ
vere fidei q̃ illũinat intellectũ. Scꝺo me-
moria bñficioꝝ dei ꝛ ꝑcipue paſſiõis xp̃i
Tercio exercitiũ bonoꝝ opeꝝ ꝛ ꝟtutum.
vt dicit Hugo in dida. Quarto caritas
que transformat amantē in amatũ deuꝫ
Sed ꝑ pctm̃ tollit᷑ deiformis pulcritudo
licet in eſſentia maneat imago. ſic color
et pulcritudo imagis tolli põt ab imagīe
remanēte figura q̃ſi vmbra obſcura. vñ
dñs dicͣ ꝯq̃rēdo ꝑ p̃s. di. vt q̇d facies pec
catoꝝ ſumitꝫ. Proinde ¶ B B ¶ Exē-
plũ narrat᷑ in ꝓmptuario diſcipuli aliiſcꝫ
hyſto. ꝙ plĩmi viderũt anĩas bonoꝝ ho-
minũ dũ egrederent᷑ a corꝑib; pulcerria
claritate fulgētes aſcēdere in celum. Alie
aũt aïe. ſ. male: turpi ſpē. ſ. diabolica viſe
ſunt deſcēdere in infernum. Nã et in hoc
regno cũ q̇dam eſſet laborãs in extremis
aſſiſtenti ſibi cuidã deuoto ſic ait. O bo-
ne dñe eya age q̇cquid boni agere potes.
qꝛ ecce inq̇t video (vt deꝰ mihi teſtꝫ eſt) ꝙ
tanq̃ vulpes mũdi hoies fere oẽs cõiꝰ
ſubitrãt i q̃ndã foueã vulpinã. ſ. ifernalē.
ꝛ ſic reddidit ſpm̃. Rogemꝰ ĝ xp̃m dñm
vt det nob gr̃aꝫ i pñti ꝛ gl̃iaꝫ i futo Amē

¶ Dominica. v. poſt pentheco. Sermo
primus ſcꝫ iuxta euangelium de ire mo-
dis et debito reconciliationis.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-ii-769/0482
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG